

FOR 1979-10-19 nr 04: Forskrift til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet.

Utskriftsvennlig versjon

DATO: FOR-1979-10-19-4
DEPARTEMENT: MD (Miljøverndepartementet)
AVD/DIR: Ressursavd.
PUBLISERT: I 1979 s 585
IKRAFTTREDELSE: 1980-01-01
SIST-ENDRET: FOR-2003-12-19-1665 fra 2004-01-01
ENDRER:
GJELDER FOR: Norge
HJEMMEL: LOV-1978-06-23-70-§2-4, LOV-1978-06-23-70-§2-5, LOV-1978-06-23-70-§4-1, LOV-1978-06-23-70-§5-5, FOR-1979-10-19-4

INNHold

Forskrift til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet.

1. Rekvisisjon av kart- og delingsforretning. Journalføring. Delingslovens § 2-1 og § 3-1.
2. Midlertidig forretning. Delingslovens § 2-6.
3. Bestyrer av kart- og delingsforretning. Delingslovens § 1-2. Forvaltningslovens kap. II.
4. Varsel om forretning. Delingslovens § 1-3.
5. Oppmøte ved forretningen. Delingslovens § 1-3.
6. Protokoll. Delingslovens § 1-4.
7. Grensemerking. Delingslovens § 2-4.
8. Tekniske krav ved måling av grenser. Måleprotokoll. Delingslovens § 2-5.
9. Tekniske krav ved utsetting av grensepunkter. Delingslovens § 2-4 og § 2-5.
10. Målebrevet. Delingslovens § 2-5.
11. Justering av grenser. Delingslovens § 2-3.
12. Innlegging av grenser på kartverk. Eiendomskart. Delingslovens § 1-1.
13. Tildeling og endring av registernummer. Delingslovens § 4-1.
14. GAB-systemet. Delingslovens § 4-1.
15. Tildeling av offisiell adresse. Delingslovens § 4-1.
16. Representasjonspunkt. Delingslovens § 2-5 og § 4-1.
17. Gebyr. Delingsloven § 5-2.
18. Tilbakekalling av rekvisisjon. Delingslovens § 2-1 og § 3-1.
19. Tinglysing. Delingslovens § 4-2.
20. Ajourføring av målebrev. Delingslovens § 2-5.
21. Utsetting og påvisning av grenser ut fra utstedt målebrev. Delingslovens § 2-3 og § 2-5.
22. Sammenføring. Delingsloven § 4-3.

23. Klage og retting av feil. Delingslovens § 1-6. Forvaltningslovens kap VI.
 24. Overgangsregler, ikrafttreden mv. Delingslovens § 4-1, § 5-5 og § 5-6
 25. Endringer i byggeforskriftene av 1. august 1969.
 26. Fradeling av flere parseller som skal inngå i én registerenhet og tildeling av ett registernummer. Delingslovens § 3-1.
 27. Registreringsbrev. Tildeling av registernummer til eksisterende uregistrert eiendom. Delingslovens § 4-1.
 28. Tildeling av registernummer til festerett som er unntatt fra kartforretningsplikten. Delingslovens § 4-1, første og annet ledd.
-

Forskrift til lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom (delingsloven). Del. av myndighet.

Fastsatt ved kgl.res. av 19. oktober 1979 i henhold til lov av 23. juni 1978 nr. 70 om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom. (Jfr. delingslovens § 2-4, § 2-5, § 4-1, § 5-5.) Fremmet av Miljøverndepartementet. Endret 3 feb 1983 nr. 78, 8 des 1984 nr. 2026, 5 juli 1993 nr. 741, 31 okt 1996 nr. 1010, 19 des 2000 nr. 1549, 1 juni 2001 nr. 555, 19 des 2003 nr. 1665.

1. Rekvisisjon av kart- og delingsforretning. Journalføring. Delingslovens § 2-1 og § 3-1.

1.1 Rekvisisjon av kart- og delingsforretning skal være skriftlig.

Rekvisisjonen skal gi opplysning om:

- hva som blir rekvirert (delingsforretning, kartforretning over eiendom/festegrunn, over ny festegrunn, justering av grenser m.v.)
- registernummeret
- grensene (ved at de beskrives, ved kopi av skylddelingsforretning, ved kartkopi, kartskisse eller på annen måte)
- omtrentlig størrelse
- eier-/festerforhold
- naboeiendommer/-festegrunn med eiere/festere
- arealenes anvendelse og arealoppgave over de enkelte deler dersom forretningen gjelder deling eller bortfeste av del av eiendom for mer enn ti år. Slike opplysninger skal gis både for den nye og den opprinnelige eiendom
- annet som kan være av betydning, f.eks. rettigheter som kan bli berørt av forretningen

Det skal legges ved kopier av

- eventuelle delingsdokumenter (skylddelingsforretninger o.l.)
- andre dokumenter som gjelder aktuelle grenseforhold eller rettighetsforhold
- kommunens vedtak med tilhørende kart dersom rekvisisjonen gjelder forretning på grunnlag av gitt tillatelse til deling eller bortfesting.

1.2 Rekvisisjon av kart- eller delingsforretning kan omfatte søknad om tillatelse til bortfesting eller fradeling av del av eiendom, jf. plan- og bygningsloven § 93 første ledd bokstav h. Slik søknad må tilfredsstillende de krav som plan- og bygningsloven § 94 nr. 1 tredje ledd stiller. Herunder skal kopi av varslingsbrev etter plan- og bygningsloven § 94 nr. 3 og kvittering på at varslet er sendt legges ved slik søknad.

1.3 Dersom rekvisisjon av kart- eller delingsforretning er underskrevet av andre enn de som er nevnt under delingslovens § 2-1, 3. ledd, henholdsvis § 3-1, 4. ledd skal skriftlig

fullmakt legges ved. Skriftlig fullmakt er ikke nødvendig når advokat opptrer som fullmektig, med mindre kommunen finner grunn til å kreve det, jfr. forvaltningslovens § 12, siste ledd.

1. ledd gjelder også rekvisisjon som omfatter grensejustering eller søknad om tillatelse til fradeling eller bortfesting av del av eiendom.

Vedkommende myndighet må ved mottakelsen av rekvisisjonen kontrollere at rekvirenten hører til de som er nevnt i delingslovens § 2-1, 3. ledd, henholdsvis § 3-1, 4. ledd.

1.4 Det er plikt til å holde kartforretning etter delingslovens § 2-1, annet ledd, ved bortfestelse av del av eiendom for mer enn 10 år

- når grunnen er bebygget eller skal bebygges
- for areal til opplagsplass og areal for drift av massetak i næringsvirksomhet
- Unntatt fra plikten til å holde kartforretning er
- forpaktningssavtale
- leie av grunn for oppsetting av transformatorer eller lignende tekniske innretninger
- leie av grunn for oppføring av enkle bygninger for oppbevaring av fôr eller redskap, eller for midlertidig opphold i forbindelse med ervervsmessig fiske, fangst, reindrift, jord- eller skogbruk.

1.5 Kommunen skal journalføre og nummerere alle rekvisisjonene, også de som skal utføres av jordskifteretten, jfr. delingslovens § 1-2, 1. ledd, 2. pkt. Dette skal skje årgangsvis ved at det ved hvert årsskifte begynnes med nr. 1. Nummeret sammen med åretallet er journalnummeret for vedkommende rekvisisjon.

Til journalføringen skal det brukes skjema som er godkjent av departementet.

1.6 Delingsforretning holdes ved innløsning av festegrunn. Dersom det tidligere er utarbeidet målebrev, kan delingsforretning holdes uten kartforretning. Registernummer tildeles da ved påtegning på eksisterende målebrev.

1.7 Det er ikke nødvendig å holde kartforretning ved fradeling av hel teig (jfr. § 3-1, 1. ledd). Ved slik fradeling eller bortfesting utstedes « Registreringsbrev for grunneiendom/festegrunn » se forskriftenes del 27.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

2. Midlertidig forretning. Delingslovens § 2-6.

2.1 Midlertidig forretning skal inneholde opplysning om og bekrefte

- at forretning er rekvirert, hvem som har rekvirert og hva som er rekvirert
- fra hvilken eiendom det skal deles fra eller festes bort del
- at kommunen har gitt tillatelse til deling av eiendom eller opprettelse av enhet som kan festes bort i mer enn 10 år, jf. lovens § 2-1, 2. ledd, § 3-4, 3. ledd og plan- og bygningsloven § 93 første ledd bokstav h, og dato for tillatelsen
- omtrentlig størrelse av arealene som deles fra eller festes bort
- koordinater for representasjonspunkt, jfr. forskriftenes 16.2
- registernummer for den nye eiendommen eller festegrunnen og eventuelt navn.

2.2 Midlertidig forretning utferdiges i tre eksemplarer. Attesten skal være datert og underskrevet av kommunen.

2.3 Når kommunen sender den tinglyste midlertidige forretningen til rekvirenten, må det gjøres oppmerksom på eventuelle klagefrister som ikke er utløpt og at attesten ikke er rettsgyldig før klagefristene er utløpt.

2.4 Fullstendig forretning skal være gjennomført ved at målebrev er gjort ferdig og underskrevet seinest tre år etter at midlertidig forretning er holdt (attest underskrevet).

Etter søknad kan fylkesmannen forlenge fristen. Fylkesmannen kan sette som vilkår for fristforlengelse at kravene i lovens § 2-6, 3. punktum er oppfylt. Søknad om

fristforlengelse skal være kommet til fylkesmannen seinest 2 måneder før den fristen som gjelder går ut.

Fylkesmannen skal bare i spesielle tilfelle gi fristforlengelse i mer enn ett år.

Dersom kommunen ikke gjennomfører forretningene innen de nevnte frister, kan fylkesmannen gjennomføre forretningene for kommunenes regning.

Se for øvrig overgangsreglene i 24.4.

2.5 ---

2.6 Forskriftenes 6.3 får tilsvarende anvendelse for midlertidig forretning.

0 Endret ved forskrifter 31 okt 1996 nr. 1010, 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

3. Bestyrer av kart- og delingsforretning. Delingslovens § 1-2. Forvaltningslovens kap. II.

3.1 Den som skal bestyre kart- og delingsforretninger må ha kjennskap til offentlig forvaltning, eiendomsrettslige bestemmelser og oppmåling.

3.11 Minstekrav til oppmålingsfaglig utdanning bør være:

- ingeniørhøgskole (tidligere teknisk skole), to- eller treårig, linje for bygg/anlegg eller husbygging eller

- tilsvarende kunnskaper ervervet gjennom annen skole, kurs eller praksis på fagområdet.

3.12 Bestyreren bør ha kjennskap til hovedreglene vedrørende grunneiendommers grenser og praksis fra arbeid med kart- og delingsforretninger som assistent eller på annen måte.

3.2 Dersom det forvaltningsorgan bestyreren er ansatt i, er part i saken, bør det innkalles ytterligere en person fra forvaltningsorganet som kan representere organet som part i saken.

Dersom bestyreren unntaksvis opptrer som partsrepresentant skal dette fremgå av protokollen.

3.3 Rekvireres en forretning etter delingsloven av vegmyndigheten, NVE eller NSB, kan kommunen kreve at vegmyndigheten, NVE eller NSB utfører den tekniske delen av forretningen. Dette gjelder også der vegmyndigheten, NVE eller NSB har fått fullmakt av hjemmelshaveren til å rekvirere forretningen.

Før NVE, NSB eller vegmyndigheten blir pålagt oppgaver etter denne bestemmelsen, kan de kreve at det blir ført forhandlinger om en mer langsiktig avtale om hvordan de praktiske oppgaver skal fordeles mellom kommunen og de respektive etater.

0 Endret ved forskrift 31 okt 1996 nr. 1010.

4. Varsel om forretning. Delingslovens § 1-3.

4.1 Varsel om kart- eller delingsforretning skal være skriftlig så fremt ikke de som skal varsles godtar annen varslingsmåte. Til varslingen brukes skjema som er godkjent av departementet.

- Varselet skal foruten tid og sted for forretningen inneholde opplysning om hvilken eiendom eller festegrunn forretningen gjelder (registernummer, eier, fester)

- hva forretningen gjelder (deling, kartforretning over hele eiendommen/festegrunnen, over ny festegrunn, justering av grenser)

- hvem som blir varslet og i hvilken egenskap (rekvirent, nabo m.v.)

Varslet skal anmode partene (jfr. lovens § 1-3, 1. ledd, 2. punktum og forskriftenes 4.2 og 4.3) om

- å påvise sine grenser under forretningen

- å ta med eller på forhånd sende til bestyrerens kontor eventuelle dokumenter som kan bidra til å belyse forholdene (skylddelingsforretninger, festesedler, jordskifteforretninger, skjønnsdokumenter med kart m.v.).
- å sende melding til bestyreren så snart som mulig dersom en kjenner til at andre enn de som er nevnt i varslet kan bli berørt av forretningen.

Varslet kan dessuten pålegge at kvittering for mottatt varsel og eventuell melding om at frammøte ikke er mulig, skal være innkommet til bestyrerens kontor innen en fastsatt frist før forretningen skal holdes.

4.2 Dersom rekvirenten ikke har grunnbokhjemmel som eier, jfr. lovens § 2-1, 3. ledd b og c og § 3-1, 4. ledd b, c, d, g og h, skal hjemmelshaveren varsles.

4.3 Der forretningen kan få betydning for festerettigheter, skal også fester varsles. Se forskriftenes 1.4.

4.4 Dersom forretningen er overlatt til annen bestyrer enn kommunen, skal bestyreren underrette kommunen om at forretning er tillyst.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

5. Oppmøte ved forretningen. Delingslovens § 1-3.

5.1 Den som møter på vegne av en part ved kart- eller delingsforretning skal ha skriftlig fullmakt fra parten. Dette gjelder ikke advokat, unntatt dersom bestyreren finner grunn til å kreve skriftlig fullmakt også i disse tilfellene, jfr. forvaltningslovens § 12, siste ledd. Må det ved forretningen tas bindende standpunkt til justering av grense, jfr. delingslovens § 2-3, eller til om et spørsmål skal avgjøres ved voldgift, jfr. delingslovens § 2-2 og § 2-3, skal fullmakten være spesiell og skriftlig.

5.2 Dersom noen av de partene som var varslet ikke møter ved forretningen, verken personlig eller ved fullmektig, avgjør bestyreren om forretningen skal gjennomføres eller utsettes.

Dersom forretningen blir gjennomført, skal også de som ikke møtte forelegges forretningsprotokollen. De må kvittere for dette. Alternativt kan de gjøres kjent med forretningens resultat ved rekommandert brev med vedlagt kopi av protokollen og målebrevkartet, eventuelt eiedomskartet. I begge tilfelle skal de gjøres kjent med den rett de har til å klage, fristen og fremgangsmåten for klage, jfr. delingslovens § 1-6, forskriftenes del 23 og forvaltningslovens kap. VI.

Lovlig varslede eiere, festere eller andre rettighetshavere trenger ikke underrettes som bestemt ovenfor når grensene er fastsatt ved tidligere kartforretning. Slike parter må likevel varsles hvis grensene endres ved den aktuelle forretning.

6. Protokoll. Delingslovens § 1-4.

6.1 Protokollen, sammen med rekvisisjonen med vedlegg, eventuell midlertidig forretning, gjenpart av varslingsdokument, måle- og beregningsdata mv. utgjør sakens arkivdokumenter som kommunen skal arkivere. Dette gjelder også for forretninger som blir utført av annen bestyrer enn kommunen.

6.2 Protokollen skal føres på skjema godkjent av departementet. Protokollen skal inneholde opplysninger om

- sakens journalnummer, dato og sted for forretningen
- hvilke eiendommer eller festeretter forretningen gjaldt
- hva forretningen gjaldt
- hvem som rekvirerte forretningen
- når forretningen ble rekvirert

- utført midlertidig forretning
- varslingsmåten og eventuelle merknader til varslingen
- hvem som møtte med fullmakt
- hvem som var varslet, men ikke møtte, hvilket registernummer han/hun representerte, og i hvilken egenskap vedkommende skulle møte
- parter som ikke var varslet, f.eks. pga. ukjent bopel
- dato for kommunens tillatelse (ved deling, bortfeste og grensejustering som krever kommunens godkjenning, jfr. delingslovens § 2-1, § 3-1 og forskriftenes 11.5)
- fremlagte dokumenter som beskriver aktuelle grenser og rettsforhold
- forretningens gang, herunder beskrivelse av grenser og grensemerker, inngåtte forlik, avtaler om grensejusteringer eller voldgift, spesielle partspåstander
- bestyrerens underskrift.

6.3 Under delingsforretning og forretning over del av eiendom som festes bort for mer enn 10 år, bør bestyreren få konstatert om stedbundne servitutter o.l. som ligger til den opprinnelige eiendommen, vil berøre den fradelte/bortfestede eiendommen. Når målebrevet sendes til tinglysing, bør det i egen ekspedisjon sendes melding til registerføreren dersom det er klart at stedbundne servitutter o.l. bare vil berøre enten den fradelte eiendom/festegrunn eller det som er igjen av den opprinnelige eiendommen etter fradelingen.

6.4 Protokollens innhold skal gjøres kjent for alle fremmøtte. De fremmøtte skal gjøres kjent med den rett de har til å klage på forretningen og den frist og fremgangsmåte som gjelder for slik klage, jfr. delingslovens § 1-6 og forvaltningslovens kap. VI.

Om forholdet til parter som var varslet, men ikke møtte vises til forskriftenes 5.2.

Bestyreren kan kreve at fremmøtte parter underskriver på at de har møtt ved forretningen. Bestyreren kan også kreve at partene underskriver på at de er gjort kjent med protokollens innhold - i det minste det som vedrører partens eiendom eller rettighet - og at de har fått veiledning om klageadgangen.

Bestyreren kan anmode partene om å vedta innholdet i protokollen.

Inngått avtale om grensejustering eller voldgift skal underskrives av partene, eller av de som møtte med spesialfullmakter fra disse partene.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

7. Grensemerking. Delingslovens § 2-4.

7.1 Til grensemerking kan bare følgende grensemerker brukes:

- kors eller godkjent grensebolt i fjell, i jordfast stein eller i stor steinblokk
- godkjent jordmerke
- nedsatt stein med kors eller godkjent bolt og ved vitnesteiner.

Med godkjent menes her godkjent av Miljøverndepartementet, eller det organ som Miljøverndepartementet bestemmer.

I tettbygd strøk (jfr. forskriftenes 2.5) skal fortrinnsvis godkjent grensebolt eller godkjent jordmerke brukes.

7.2 Grensebolt bør ikke stikke mer enn 10 cm over fjellet og bør stå minst 5 cm dypt.

Jordmerke bør være synlig over bakken dersom dette ikke er til hinder for jordbearbeiding o.l. Nedsatt stein skal settes minst 0,3 m ned i jorda og rake minst 0,2 m over bakken. Steinen plasseres slik at dens midtpunkt best mulig svarer til grensepunktet. Innhogd kors plasseres i grensepunktet eller, om det ikke er mulig, på et annet egnet sted på steinen. Kors i stein skal ha en dybde av minst 0,5 cm og en lengde fra krysspunktet på minst 5 cm. Dersom bolt brukes i stedet for kors, skal denne plasseres i grensepunktet på toppen av steinen.

Kors i fjell og jordfast stein ha en dybde av minst 1 cm og en lengde fra krysspunktet på minst 5 cm. Ved kryss og knekkpunkter kan det settes ned visermerker for å vise grenselinjens retninger.

7.3 Grensemerker plasseres i alle knekkpunkter og endepunkter dersom terrengforholdene tillater det.

I lengre rette linjer plasseres grensemerker også i mellompunkter slik at det så vidt mulig er sikt fra merke til merke. I skog bør avstanden mellom merkene ikke være over 100 m og i oversiktlig og mindre verdifullt terreng ikke over 500 m. I dyrka mark bør merker i mellompunkter sløyfes dersom de er til hinder for jordbearbeidinga.

7.4 Merking kan utsettes der bestyreren finner det påkrevet og forsvarlig dersom punktene settes ut, påvises og merkes så snart årsaken til utsettelsen av merkingen ikke lenger er til stede, jfr. forskriftenes del 21.

Grensemerking kan unnlates dersom det kan medføre vesentlig ulempe eller fare, eller det på annen måte er uhensiktsmessig å sette ned grensemerker i de aktuelle punkter. Dersom merking unnlates, skal grensepunktene koordinatbestemmes i nasjonalt eller kommunalt hovednett, (sml. forskriftenes 8.11), dersom ikke særlige grunner for unntak foreligger.

7.5 Punktfeste merkes som grensepunkt. Merking kan unnlates dersom det er oppført bygning over punktet og ingen av partene krever merking. Se også forskriftenes 8.24.

7.6 Dersom en fradeling vil medføre at grensemerkene i grensa mellom eiendommer som avgir grunn går tapt, kan de berørte eiere/festere kreve at det blir satt ned nytt merke i grenselinja. Dette kan enten legges inn på målebrevet for den nye eiendommen, eller ved ajourføring legges inn på målebrevene for de berørte tilstøtende eiendommene. Eventuelle kostnader dekkes av den som har rekvirert forretningen

8. Tekniske krav ved måling av grenser. Måleprotokoll. Delingslovens § 2-5.

8.1 Stedfesting av grensepunkt

8.11 Grensepunktene skal, dersom ikke særlige grunner for unntak foreligger, alltid koordinatbestemmes. Grensepunktene skal fortrinnsvis koordinatbestemmes i Statens kartverks nett eller i kommunalt hovednett. Koordinatene skal oppgis i meter med 2 desimaler. Ved måling av grenser ved forenklet eller fotogrammetrisk målemetode oppgis koordinatene i meter med én desimal.

8.12 Når målingen på det tidspunkt den blir utført ikke kan knyttes til Statens kartverks nett eller kommunens lokale system, skal grensepunktene koordinatbestemmes i underordnede lokale koordinatsystemer. Slike lokale koordinatsystemer skal sikres ekstra for framtidig rekonstruksjon og transformasjon til overordnet nett. Dette gjøres ved at det i tillegg til selve grensepunktene måles inn minst fire godt markerte og sikre punkter, godt fordelt over det målte området. Antall slike sikringspunkter kan reduseres til to dersom minst to av grensepunktene er markert i fjell. Sikrede stasjons- og basispunkter kan brukes som sikringspunkter.

8.2 Målearbeidet

8.21 Målearbeidet og det påfølgende beregningsarbeidet skal utføres på en slik måte at en er best mulig sikret mot feil på sluttresultatet som følge av feilaktig identifisering av punktgrunnlaget, målefeil eller feil i beregningsarbeidet.

8.22 Retningslinjer for utførelsen av måle- og beregningsarbeidet er gitt i Norm for kart i målestokkene 1:250, 1:500, 1:1.000 og 1:2.000 og kommunale oppmålingsarbeider, del 9.3.

8.23 Normens bestemmelser om nøyaktighetskrav (del 9.3) skal brukes som retningslinjer.

8.24 Punktfeste kan stedfestes uten målinger i marka dersom kommunen finner det forsvarlig ut fra forholdene på stedet. I så fall tas koordinater ut fra egnet kart.

8.3 Dokumentasjon

8.31 Måle- og beregningsarbeidene skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

8.32 Det skal alltid føres en måleprotokoll. Måleprotokollens innhold skal være i samsvar med bestemmelsene i Norm for kart i målestokkene 1:250, 1:500, 1:1.000 og 1:2.000 og kommunale oppmålingsarbeider (del 9.3.8).

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

9. Tekniske krav ved utsetting av grensepunkter. Delingslovens § 2-4 og § 2-5.

9.1 Ved utsetting av grensepunkter i terrenget, skal arbeidet utføres på en slik måte at en er best mulig sikret mot feil på de utsatte punkter, jfr. forskriftenes 8.21.

Retningslinjer for arbeidet er gitt i Norm for kart i målestokkene 1:250, 1:500, 1:1.000 og 1:2.000 og kommunale oppmålingsarbeider del 9.4.

10. Målebrevet. Delingslovens § 2-5.

10.1 Målebrevet skal inneholde:

- registernummer og eventuelt navn for den eiendommen eller festegrunnen målebrevet omfatter
- registernummer for naboeiendommene dersom nummerne er tilgjengelige journalnummer
- dato for forretningen
- hvem som har rekvirert forretningen
- areal
- fra hvilken eiendom fradeling er foretatt eller bortfeste skal skje
- dato for midlertidig forretning dersom slik er utstedt
- ved grensejustering hvilke eiendommer justeringen berører, areal som er overført fra og til de enkelte eiendommene dersom disse lett kan måles og hvem som representerte partene ved justeringen. I overskriften til målebrevet skal det stå « målebrev med grensejustering »
- koordinatsystemet
- koordinater for representasjonspunkt
- grensepunktenes koordinater
- lengder og kurveradier av grenselinjene
- merking og sikring av grensepunktene
- merking og sikring av punkter som nevnt i forskriftenes 8.12
- kart over grensepunktene med grenselinjer, rette linjer og kurver nordretningen (ved nordpil)
- kartmålestokken.

10.2 Utføringen av målebrevet skjer etter retningslinjer gitt av departementet.

10.3 Dersom det foreligger tinglysingsplikt skal målebrevet utferdiges i tre eksemplarer. Målebrevene skal være datert og underskrevet av kommunen.

10.4 Når målebrevet sendes til rekvirenten, må det gjøres oppmerksom på eventuelle klagefrister som ikke er utløpt.

10.5 Utarbeiding av de tre eksemplarene av målebrevet kan skje ved at det utarbeides ett originaleksemplar. De to andre eksemplarene kan fremstilles ved kopiering av originaleksemplaret når det nyttes godkjent kopieringsmetode som gir varige og lysbestandige kopier, jfr. § 6 i Justisdepartementets forskrifter til tinglysingsloven.

0 Endret ved forskrift 31 okt 1996 nr. 1010.

11. Justering av grenser. Delingslovens § 2-3.

11.1 Justering kan ikke foretas uten at fester samtykker dersom festeren vil lide skade ved justeringen.

11.2 Av forretningsprotokollen skal det fremgå at der er foretatt justering, jfr. forskriftenes 6.2. Se også forskriftenes 6.4, siste avsnitt om underskrift.

De justerte grensene skal legges inn på målebrevskartet med angivelse av nye grensepunkter, koordinatverdier og grenselengder. Se også del 10.

Hvor justeringen ikke blir utført ved påtegning på eksisterende målebrev, jfr.

11.3, må det utstedes eget målebrev over strekningen.

11.3 Blir justeringen utført som egen kartforretning, kan dokumentasjon av justering utføres ved påtegning på eksisterende målebrev dersom bestyreren finner det hensiktsmessig. Påtegningen skal i så fall alltid føres på rekvirentens og kommunens eksemplar av målebrevet. For registerførerens arkiv utferdiges en gjenpart (kopi). Påtegningen skal inneholde opplysning om

- journalnummer og dato for forretningen
- hvem som representerte partene ved forretningen
- størrelsen av de arealene som ble overført dersom disse enkelt kan måles
- endrede arealer for alle eiendommer og festeretter som ble berørt, dersom dette er beregnet
- de endrede grensene skal legges inn på målebrevskartet.

11.4 Målebrevspåtegning skal være datert og underskrevet av kommunen. Nytt eller ajourført målebrev tinglyses på alle eiendommer og festeretter som blir berørt av justeringen.

11.5 Dersom krav om justering av grense kan komme i konflikt med reguleringsmessige forhold, må justeringen godkjennes av kommunen før den blir gjennomført. Partene i justeringssaken skal i så fall varsles, jf. lovens § 1-3 og forskriftenes 4.2 og 4.3, og gis en frist på to uker etter at varslet er sendt til å uttale seg.

11.6 Dersom justering av grense etter delingslovens § 2-3 fører til endring i rettighetsforhold for noen eiendom eller festegrunn, skal kommunen sørge for tinglysing på riktig eiendom og eventuell tinglysing av slettelse på den tidligere tjenende eiendom. Dokument som tinglyses, skal være underskrevet av de berørte hjemmelshavere.

11.7 Bestyreren skal klarlegge om noen rettighetshaver vil kunne lide vesentlig skade ved justeringen. Slike rettighetshavere skal varsles til forretningen, og bestyreren skal nekte justering, dersom ikke rettigheten kan sikres ved hefte på den nye eiendommen.

0 Endret ved forskrifter 31 okt 1996 nr. 1010, 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

12. Innlegging av grenser på kartverk. Eiendomskart. Delingslovens § 1-1.

12.1 Grenser og registernummer for grunneiendom og festegrunn skal legges inn på kommunens hovedkartverk i målestokk 1:500, 1:1.000 eller 1:2.000. I områder hvor hovedkartverk i disse målestokker ikke er utarbeidd, skal registernummer, og grensene, dersom dette er tjenlig, legges inn på økonomisk kartverk i målestokk 1:5.000 eller 1:10.000 der dette kartverket foreligger.

12.2 Over de områder i kommunen der grensene blir koordinatbestemt i kommunens eller Statens kartverks nett, bør kommunen utarbeide eget eiendomskartverk. Kartverket skal utarbeides i målestokk 1:500 eller 1:1.000 eller 1:2.000. Eiendomskartverket bør utarbeides som egen folie i kommunens hovedkartverk.

12.3 Eiendomskartverket bør som minimum inneholde:

- alle grensepunkter og punkt for punktfeste
- alle grenselinjer

- alle registernumrene.

12.4 Kartverkene holdes kontinuerlig ajour med de opplysninger som er nevnt i 12.3.

Målebrev, registreringsbrev m.v., bør ikke sendes til tinglysning før de aktuelle data er lagt inn.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

13. Tildeling og endring av registernummer. Delingslovens § 4-1.

13.1 Med registernummer forstås en eiendoms, festegrunns eller eierseksjons samlede registerbetegnelse.

13.2 Grunneiendommer skal registreres ved gårds- og bruksnummer.

Gårdsnummeret (gnr) skal vanligvis gjelde for et sammenhengende område i kommunen.

Bruksnummeret (bnr) inngår i en fortløpende nummerering av grunneiendommene under vedkommende gårdsnummer.

Festenummeret (fnr) inngår i en fortløpende nummerering av festegrunn på vedkommende grunneiendom.

Seksjonsnummer (snr) inngår i en fortløpende nummerering av eierseksjonene på vedkommende grunneiendom eller festegrunn.

13.3 Registernummer til grunneiendom og festegrunn tildeles av kommunen, og bare i forbindelse med utstedelse av målebrev, midlertidig forretning eller registreringsbrev.

Registernummer til eierseksjon (seksjonsnummer) tildeles av tinglygingsmyndigheten, (jfr. lov om eierseksjoner).

Registernummer som har vært brukt før, men som går ut ved sammenføring, omnummerering o.l., skal ikke brukes på nytt.

13.5 Kommunen kan tildele nytt registernummer til grunneiendom og festegrunn som ikke er nummerert i samsvar med bestemmelsen i 13.2.

Kommunen kan også tildele nytt registernummer når dette i betydelig grad vil forenkle og forbedre kartlegging og registrering.

Kommunen skal også gi melding til tinglygingsmyndigheten om omnummerering.

Fylkesmannen kan pålegge kommunen å foreta omnummerering.

Opplegg for omnummerering skal godkjennes av Statens kartverk. Dette gjelder uansett om omnummereringen foretas etter pålegg eller ikke.

13.6 Vedkommende hjemmelshaver eller fester skal få underretning om tildeling av registernummer eller endring av registernummer. Slik underretning kan skje ved særskilt melding til den enkelte rettighetshaver eller ved kunngjøring i Norsk lysingsblad og i minst to aviser. Avisene må være alminnelig lest på stedet. Hvilket registernummer den enkelte eiendom eller festerett har fått, trenger ikke være angitt dersom kunngjøring nyttes.

Kommunene har ansvaret for kunngjøring.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

14. GAB-systemet. Delingslovens § 4-1.

14.1 Tinglygingsmyndigheten skal sende melding til GAB-systemet:

- når det tinglyses dokument som endrer hjemmelsforholdet til registerenhet (grunneiendom, festegrunn eller eierseksjon)
- når det blir tinglyst festerett til hel registerenhet
- når registerenhet blir slettet i grunnboka
- når flere enheter blir sammenføyd
- når bygning blir oppdelt i eierseksjoner, (jfr. lov om eierseksjoner).

14.2 Kommunen skal gi melding til GAB-systemet ved:

- midlertidig forretning
- utstedelse av målebrev
- utstedelse av registreringsbrev
- grensejustering som fører til endring av en eiendoms areal
- endring av registernummer.

14.3 Kommunen skal gi melding til GAB-systemet ved:

- tildeling av offisiell adresse
- endring av offisiell adresse
- endring av grenser, betegnelser og kodeverdier for offisielle kretsinnodelinger som er angitt i GAB-systemet.

14.4 Kommunen skal for nybygg, tilbygg eller påbygg som krever søknad og tillatelse, gi melding til GAB-systemet når kommunen gir

- rammetillatelse,
- igangsettingstillatelse, og
- midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest.

Kommunen skal dessuten rapportere om andre endringer av bygning som krever ajourføring av registeret, herunder når bygning blir revet eller går tapt, så snart kommunen gjennom sin tillatelse, eller etter melding eller underretning, kan legge til grunn at tiltaket er eller blir gjennomført.

Kommunene skal dessuten, etter nærmere anvisning fra Statens kartverk, rapportere data om bygningers plassering på kart, bygningenes art samt hvilken eiendom den enkelte bygning tilhører, når dette er nødvendig for å få et komplett bygningsregister i GAB.

14.5 Når en bygning meldes for første gang til registeret, skal kommunen tildele et bygningsnummer etter regler gitt av Statens kartverk.

Tidligere benyttet bygningsnummer skal ikke tas i bruk på nytt.

I bygninger med flere adskilte boliger skal det tildeles eget nummer til hver bolig (bolignummer) etter regler gitt av Statens kartverk. På tilsvarende måte kan det gis nummer til andre bruksenheter (lokaler).

Med bolig menes her en boenhet som består av ett eller flere rom, og er bygd eller ombygd som helårs privatbolig for en eller flere personer, og har egen adkomst til rommet/rommene uten at en må gå gjennom en annen bolig. En leilighet er en bolig med minst ett rom og kjøkken. En hybel er et rom med egen inngang beregnet som bolig for en eller flere personer, som har adgang til vann og toalett uten at det er nødvendig å gå gjennom en annen leilighet. Bolig er fellesbegrep for leilighet og hybler.

Det skal føres fortegnelse over de bygningsnummer, inngangsnummer og bolignummer som er tildelt. I tillegg føres dato for tildeling av nummer og opplysning om hvilken eiendom bygningen ligger på.

Kommunene skal etter nærmere anvisning fra Statens kartverk identifisere og nummerere boliger når dette er nødvendig for å få et komplett bygningsregister i GAB.

14.6 Likningsmyndighetene kan etter nærmere bestemmelser fra departementet pålegges å gi melding til GAB-systemet.

14.7 Statens kartverk kan gi nærmere bestemmelser om tidspunkt for når forskriftene 14.1, 14.2, 14.3, 14.4 og 14.5 skal tre i kraft og om rapporteringsrutiner. Se også forskriftenes 24.2.

14.8 De myndigheter som gir meldinger til GAB-systemet, skal kontrollere kvitteringer for at meldingene har kommet inn i registeret, og gi melding om eventuelle korreksjoner til registeret.

14.9 Meldinger etter forskriftenes del 14 skal gis på skjema fastsatt av departementet eller etter et annet opplegg som er godkjent av Statens kartverk.

14.10 Organer som skal gi melding til GAB-systemet kan pålegge eier eller rettighetshaver til vedkommende eiendom, bygning eller bygningsdel å framskaffe nødvendige opplysninger for å kunne gi fullstendig melding til GAB-systemet.

14.11 Kommunen skal senest når byggearbeid er meldt satt igang, jf. 14.4, sende gjenpart av meldingsskjemaet (Registreringsbrev for bygg) til tiltakshaver.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2000 nr. 1549 (i kraft 1 jan 2001), 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

15. Tildeling av offisiell adresse. Delingslovens § 4-1.

15.1 Med offisiell adresse menes en identifikasjon som entydig betegner en adresseenhet innenfor en kommune. Med adresseenhet menes det område, bygning, bygningsdel eller bolig som adressen viser til. En offisiell adresse kan enten være en gateadresse eller en matrikkeladresse, samt et eventuelt bolignummer.

En gateadresse består av et navn og et husnummer. Husnummeret kan også omfatte en bokstav. Ved bruk av matrikkeladresse benyttes gårds-, bruks- og eventuelt festenummeret, samt et eventuelt undernummer som adresseidentifikasjon.

15.2 Kommunen har ansvaret for tildeling av offisielle adresser, herunder navnsetting, nummertildeling og adressemeldinger til GAB. Kommunen har også ansvaret for skilting, se 15.80

15.3 Kommunen bestemmer for hvilke områder den vil gjennomføre tildeling av gateadresser. Fylkesmannen kan pålegge kommunen å gjennomføre tildeling av gateadresser i områder der han finner det nødvendig.

15.4 Offisiell adresse skal tildeles bygninger som brukes til

- boligformål
- fritidsformål
- næringsvirksomhet
- offentlig virksomhet
- annen virksomhet som tjener et større publikum så langt det er hensiktsmessig.

Tilsvarende skal ubebygde eiendommer som er planlagt bebyggt med bygninger til formål som nevnt, tildeles offisiell adresse.

Når det finnes formålstjenlig, bør offisiell adresse tildeles ubebygde eiendommer og avgrensede områder som betjener et større publikum. Som eksempel nevnes idrettsanlegg, parkeringsanlegg, parker, gravplasser.

I de områdene i kommunen der det ikke blir tildelt gateadresser, skal bygninger som brukes til boligformål, tildeles egen matrikkeladresse med bruk av undernummer.

Hver enkelt adskilt bolig (leilighet og hybel) skal tildeles egen adresse.

Kommunen kan også tildele egen adresse til andre bruksenheter (lokaler) som er tildelt eget bolignummer. I hus med flere boliger der disse har adkomst fra forskjellig ytre inngang, skal hver enkelt inngang tildeles egen gateadresse, eventuelt matrikkeladresse.

Kommunene skal etter nærmere anvisning fra Statens kartverk identifisere og nummerere boliger når dette er nødvendig for å få et komplett adresseregister i GAB.

15.5 Gateadressen skal normalt være et gate-/vegnavn med fortløpende nummerering av de enkelte adresser.

En adresseenhet skal tildeles gateadresse til den gata/vegen den har adkomst fra. Adresser på samme side av gata/vegen skal ha enten bare like eller bare ulike husnummer.

Når det finnes hensiktsmessig, kan kommunen tildele husnummer i henhold til adressens avstand fra vegens startpunkt, angitt i nærmeste hele ti-meter. Regelen om like og ulike nummer gjelder også her.

I områder der det ikke er formålstjenlig å knytte navn til veger, f.eks. i hyttekonsentrasjoner, kan navnet knyttes til et avgrenset område. De enkelte adresser innenfor området nummereres fortløpende.

Bokstav sammen med husnummeret skal bare brukes for å unngå omnummereringer i tidligere tildelte adresser. Undernummere til husnummeret skal ikke forekomme.

Også private veger og områder kan tildeles offisielt adressenavn.

15.6 Hver gate/vegstreking eller område som blir brukt til adressering, skal tildeles et navn som er entydig innenfor kommunen.

Navnet bør mest mulig følge den lokale navneskikken, samtidig som det bør være lett å skrive og oppfatte. Gjeldende regler for skrivemåte for stedsnavn må følges. Navnet fastsettes av kommunen.

15.7 Alle gater/veger/områder som blir brukt til offisiell adressering skal tildeles en kode (et nummer). Koden skal være entydig innen kommunen, og kan tildeles uavhengig av beliggenheten eller navnet til gata/vegen/området. Koden skal være på maksimum 5 siffer og ha 1.000 som laveste verdi.

Kommunen skal føre en fortegnelse over koder med tilhørende navn.

15.8 Kommunen har ansvaret for skilting, herunder gate-, veg, områdenavnskilt, informasjonstavler (gate-/vegnettskart), kryssorienteringsskilt, kvartalsskilt og andre opplysnings- og henvisningsskilt for å oppnå god merking av adressene.

Nødvendige skilt settes opp hurtigst mulig etter at navnsetting er vedtatt.

15.9 Alle husnummer skal merkes med skilt. Gateadresser som ikke har adgang fra den gata/vegen de har adresse til, skal dessuten merkes med henvisningsskilt som er synlig fra gata/vegen.

Eier/fester av bygning/eiendom kan pålegges å sette opp og bekoste husnummerskilt og henvisningsskilt som nevnt ovenfor på sin bygning/eiendom i samsvar med regler fastsatt av kommunen.

Eier/fester/beboer skal merke den enkelte bolig, eller annen bruksenhet (lokale) som er tildelt offisiell adresse, med adressemerke i henhold til retningslinjer fra Statens kartverk.

15.10 Skilting etter 15.8 og 15.9 bør foretas etter regler gitt i Statens vegvesens skiltnormaler, kap. II, avsnitt 7, skiltene 762 - 770. Skilt kan ikke settes opp uten tillatelse fra kommunen.

15.11 Adresser bør senest tildeles i forbindelse med at det gis tillatelse til å føre opp bygning eller anlegg som skal ha egen adresse. Adresse skal tildeles i forbindelse med delingsforretning, dersom det er bestemt at ubebygde tomter i området skal ha offisiell adresse.

Dersom det på tidspunkt nevnt i 1. ledd ikke er tildelt offisielt adressenavn, kan gatekoden brukes som midlertidig betegnelse på gata, vegen eller området. Navn bør likevel fastsettes snarest mulig.

Kommunene kan endre tidligere tildelte adresser der det er nødvendig for å oppnå klarere og mer entydige adresser i samsvar med forskriftene her.

Kommunen skal sende melding til hjemmelshaver og eventuell fester ved tildeling og endring av adresser. Jfr. og 14.3.

15.12 I kommunen skal adressenavn og -nummer registreres på kart i egnet målestokk. Adressekartet skal holdes løpende ajour ved tildeling og endring av adresse.

15.13 Kommunen kan fastsette utfyllende regler om adressetildeling, jf. plan- og bygningsloven § 105 og delingsloven § 4-1 siste punktum.

0 Endret ved forskrift 19 des 2000 nr. 1549 (i kraft 1 jan 2001).

16. Representasjonspunkt. Delingslovens § 2-5 og § 4-1.

16.1 Med representasjonspunkt menes et punkt på en grunneiendom eller en festegrunn som ved rettvinklede koordinater angir eiendommens/festegrunnens geografiske beliggenhet.

16.2 Ved registrering av eiendom/festegrunn som ikke tidligere er innført i GAB, skal det alltid tas ut koordinatverdier for et representasjonspunkt.

Dersom eiendommen/festegrunnen består av flere avgrensede deler (teiger) skal det tas ut representasjonspunkt for hver del.

16.3 Representasjonspunktet tas ut fra det beste kartverk som finnes for området. Koordinatsystemet punktet oppgis i, bør helst dekke hele kommunen, fortrinnsvis et av Statens kartverks koordinatsystem.

Koordinatene skal angis i grunnriss (x og y). I områder med kartverk i målestokk 1:2.000 eller større, angis koordinatene i hele meter. I øvrige områder kan de angis i hele 10 meter eller i den nøyaktighet som det aktuelle kartverket tillater.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

17. Gebyr. Delingsloven § 5-2.

17.1 De regler som kommunestyret fastsetter for betaling av gebyr for kart- og delingsforretninger og annet arbeid etter delingsloven, kan også omfatte gebyr for grensejustering, påvising og merking av grenser ut fra tidligere utstedt målebrev, ajourføring av målebrev, utstedelse av gjenpart av målebrev, tilbakekalling av rekvisisjon, utstedelse av «Registreringsbrev for grunneiendom/festegrunn» og tildeling av registernummer ved påtegning på eksisterende målebrev m.v.

17.2 For kart- og delingsforretning som blir utført av andre enn kommunen, skal rekvirenten betale samme gebyr som fastsatt for forretninger utført av kommunen. Eventuell merutgift skal kommunen dekke.

Der rekvirenten ved pålegg eller avtale utfører arbeid etter delingsloven skal det ikke betales ordinært gebyr.

17.3 Gebyr skal rekvirenten betale etter de reglene og de satsene som gjelder den dag forretningen blir rekvirert. Dette gjelder også tinglysingsgebyr. Eventuelle merutgifter på grunn av gebyrendring (også endring av tinglysingsgebyret) dekkes av kommunen.

17.4 Når nytt målebrev blir utstedt i stedet for at eldre målebrev blir ajourført, skal det betales gebyr som for ajourføring, jfr. forskriftenes del 20.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

18. Tilbakekalling av rekvisisjon. Delingslovens § 2-1 og § 3-1.

18.1 Den som har rekvirert kart- eller delingsforretning, kan tilbakekalle rekvisisjonen dersom dette blir gjort før midlertidig forretning, registreringsbrev eller målebrev er sendt til tinglysing.

19. Tinglysing. Delingslovens § 4-2.

19.1 Kommunen beholder og arkiverer originaler av midlertidig forretning, målebrev og målebrevspåtegning.

19.2 De to andre eksemplarene sendes til registerføreren sammen med eventuelt tinglysingsgebyr. Registerføreren gir attest om tinglysing, arkiverer det ene eksemplaret og sender det andre tilbake til kommunen som utleverer det til rekvirenten.

19.3 Er noen av partene representert ved fullmektig, skal kommunen i forretning der grensejustering inngår legge ved en kopi av fullmakten eller protokollen når målebrev eller midlertidig forretning sendes til tinglysing.

19.4 Har tinglysingsmyndigheten anmerket på tinglyste målebrev eller midlertidig forretning at rekvisenten ikke er hjemmelshaver, må kommunen ved mottagelsen av det tinglyste målebrevet eller den midlertidige forretningen varsle hjemmelshaver slik at denne eventuelt kan klage.

19.5 Har noen part i sak der grensejustering inngår ikke grunnbokshjemmel som eier/fester eller ikke spesiell fullmakt fra eier/fester, skal registerføreren nekte tinglysing av målebrevet, jfr. forskriftens 11.1, lovens § 2-3 og tinglysingsl. § 13.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

20. Ajourføring av målebrev. Delingslovens § 2-5.

20.1 Når delingsforretning og kartforretning etter delingsloven § 2-1, 2. ledd er gjennomført og målebrev utstedt, skal målebrevet over den eiendommen som ble delt ajourføres dersom eieren/festeren krever det. Tilsvarende gjelder etter grensejustering. Etter grensejustering vil ajourføringen omfatte de målbrevene som ble berørt, men som ikke fikk påtegning som ledd i gjennomføringen av justeringen, jfr. forskriftenes del 11.

20.2 Ajourføring av målebrev utføres ved påtegning på det eksemplaret som oppbevares ved kommunen, Det eksemplaret som etter tinglysing ble utlevert til rekvisenten skal ajourføres dersom kommunen lett kan få tak i det. Registerførerens eksemplar av målebrevet trenger ikke ajourføres.

20.3 Ajourføringspåtegning skal inneholde

- journalnummer og dato for forretningen
- størrelse av fradelte/tilmålte arealer
- registernummer for fradelte arealer.

På målebrevskartet skal endrede grenser etter fradeling eller justering legges inn, registernummer for fradelte arealer påføres og overførte arealer markeres. Ajourføring av målebrev som følge av grensejustering må klart og tydelig fremtre som ajourføring. Raderinger er ikke tillatt.

20.4 Dersom kommunen finner det mer hensiktsmessig, kan den utstede nytt målebrev i stedet for å ajourføre det eksisterende målebrevet. Målebrevet gis påskrift om at det erstatter det tidligere målebrevet.

0 Endret ved forskrifter 31 okt 1996 nr. 1010, 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

21. Utsetting og påvisning av grenser ut fra utstedt målebrev. Delingslovens § 2-3 og § 2-5.

21.1 Dersom grensemerker ikke er nedsatt tidligere, er fjernet eller er ødelagt, kan eier eller fester av eiendom som støter til vedkommende grense, ved skriftlig rekvisisjon kreve at kommunen ut fra utstedt målebrev setter ut, påviser og merker grensen. Merking skal utføres i samsvar med forskriftenes del 7 og delingslovens § 2-4, 2.ledd. For utsetting, påvisning og merking skal rekvisenten betale gebyr i samsvar med fastsatte regler, jfr. forskriftenes del 17 og delingslovens § 5-2.

Rekvisenten skal ikke betale særskilt gebyr for merking av grenser i de tilfellene grensemerking har vært utsatt, jfr. forskriftenes 7.4.

21.2 Kommunen kan kreve at de som får påvist grenser, skal kvittere for påvisningen.

21.3 Dersom grense ikke lar seg sette ut og påvise på grunnlag av utstedt målebrev, skal det holdes ny kartforretning etter reglene i delingsloven.

21.4 Har grensemerking vært utsatt etter forskriftenes 7.4, og grensen ikke lar seg rekonstruere ut fra målebrevet, dekker kommunen utgiftene ved ny forretning, dersom det ikke påvises at rekvirenten er skyld i at rekonstruksjon er umulig.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

22. Sammenføring. Delingsloven § 4-3.

22.1 Sammenføring av festerettigheter kreves av eieren eller festeren som sender kopi av kravet til andre hjemmelshavere som gis en frist på minst 2 uker til å uttale seg. Innsigelser mot sammenføyingen rettes til registerføreren.

22.2 Sammenføring av festerettigheter kan bare skje dersom festekontraktene for grunnstykkene er likelydende og festerettighetene ligger på samme eiendom.

22.3 Finner kommunen at betingelsene for sammenføring etter delingslovens § 4-3, første ledd ikke foreligger, sendes melding om dette til den som krever sammenføyingen. I meldingen skal kommunens standpunkt grunngis.

22.4 Dersom kommunen mener at en sammenføring kan føre til forhold som er i strid med reguleringsbestemmelser, kan kommunen nekte å utstede attest som nevnt i delingslovens § 4-3, annet ledd. Partene skal i så fall varsles, jf. lovens § 1-3 og forskriftenes 4.2 og 4.3, og gis en frist på to uker etter at varslet er sendt, til å uttale seg.

22.5 Dersom en del av en eiendom skal overføres til og sammenføres med en annen eiendom, eller dersom det skal deles fra parseller fra flere eiendommer og parsellene siden skal sammenføres til én eiendom, kan eiendomsdelingen skje ved midlertidig forretning etter lovens § 2-6. Dersom sammenføring er hjemlet i vilkår satt av kommunen, skal kommunen ikke sende den midlertidige forretningen til tinglysing før krav om sammenføring er innlevert, og forholdet til rettighetshaverne er ordnet.

Når sammenføring er foretatt, jfr. lovens § 4-3, utstedes det ett målebrev som viser eiendommens grenser etter sammenføyingen. Parsellenes grenser skal legges inn på målebrevet dersom disse grensene lar seg påvise uten vesentlige problemer. Arealet på enkeltparsellene skal angis på målebrevet dersom det enkelt kan beregnes.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

23. Klage og retting av feil. Delingslovens § 1-6. Forvaltningslovens kap VI.

23.1 Foruten hjemmelshavere, eiere og festere, har de som hevder å høre inn under delingslovens § 3-1, fjerde ledd b - h, klagerett.

23.2 Foruten utførelsen av en kart- og delingsforretning med påfølgende målebrev, kan det klages over avvisning av en rekvisisjon på kart- eller delingsforretning, utstedelse eller nekting av utstedelse av midlertidig forretning etter § 2-6 og Registreringsbrev etter forskriftenes del 27, nekting av utstedelse av attest etter § 4-3, 2. ledd., 2. punktum, over registrering i GAB og over tildeling av adresse til den enkelte eiendom etter forskriftenes del 15. Fastsetting av matrikkeladresse eller bolignummer kan ikke påklages.

23.3 Klage framsettes for kommunen.

23.4 Kommunen skal, dersom den ikke avviser saken eller gir klageren medhold etter forvaltningslovens § 33, 2. ledd, tilrettelegge saken for fylkesmannen, herunder avgi uttalelse i saken. Kopi av uttalelsen sendes til partene i klagesaken. Deretter sendes saken med alle dokumentene til fylkesmannen.

23.5 Dersom den opprinnelige avgjørelse blir endret eller opphevet som resultat av klagebehandlingen, gjøres det anmerkning om dette i forretningsprotokollen. Eventuelle målebrev omgjøringen berører skal ajourføres etter reglene i forskriftenes 20.2-20.4. Det kan ikke kreves gebyr for slik ajourføring. Alle parter i den opprinnelige kart- eller

delingsforretning som berøres av endringen eller opphevingen, skal varsles om resultatet av klagebehandlingen.

23.6 Dersom forretningen oppheves som resultat av klagebehandlingen, sender klageinstansen melding til registerføreren om dette.

23.7 Dersom klagen tas til følge og ny kart- eller delingsforretning må avholdes, dekker den instans bestyreren ved den opprinnelige forretning var ansatt i, gebyret for den nye forretning. Dersom klagens utfall skyldes grovt uaktsomt forhold fra en parts side, kan kommunen etter regler gitt i medhold av § 5-2 bestemme at denne parten skal dekke gebyret ved den nye forretning. Kommunen kan kreve at fylkesmannen avgjør om en part skal dekke gebyr ved slik ny forretning.

23.8 Dersom det der krevd retting etter lovens § 5-4, avbrytes klagefristen så lenge spørsmålet er under behandling. Foretas retting etter § 5-4 løper det ny klagefrist.

0 Endret ved forskrifter 19 des 2000 nr. 1549 (i kraft 1 jan 2001), 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

24. Overgangsregler, ikrafttreden mv. Delingslovens § 4-1, § 5-5 og § 5-6

0 Overskriften endret ved forskrift 1 juni 2001 nr. 555.

24.1 Delingsloven og forskriftene til denne trer i kraft 1. januar 1980.

24.2 Bestemmelsene om GAB-systemet i lovens § 4-1 og forskriftenes del 14 trer i kraft når departementet eller Statens kartverk bestemmer det, se forskriftenes 14.7. Det kan bestemmes at tidspunktet for iverksetting av GAB-systemet skal være forskjellig for de enkelte kommunene og for de ulike delene av systemet.

Bestemmelsen i første ledd gjelder også tildeling av numre til boliger eller andre bruksenheter etter forskriftenes 14.5.

Statistisk sentralbyrå kan i forbindelse med folke- og boligtellings 2001 innhente opplysninger til oppdatering av GAB-registeret. Eier eller rettighetshaver til eiendom, bygning eller bygningsdel skal i den forbindelse gi opplysninger om bygninger og bolig for å få et mer komplett bygningsregister i GAB. Dette gjelder opplysninger om bruksareal, byggeår, heis, oppvarming, kjøkken og antall rom, bad og wc.

24.3 Overgangsregler for gjennomføring av forretninger som er rekvirert men ikke utført når delingsloven trer i kraft:

24.31 Kart- og oppmålingsforretninger over eksisterende eiendommer/festegrunner rekvirert etter bygningslovens § 62 når eksisterende eiendom overdras, bortfestes eller bebygges. Ønsker kommunen å gjennomføre forretningen, skal gjennomføring skje etter reglene i delingsloven. Ønsker kommunen ikke å gjennomføre forretningene, sendes det brev til den nåværende hjemmelshaver med forespørsel om forretning ønskes gjennomført, eller om rekvisisjonen kan annulleres mot at eventuelt innbetalt med renter regnet fra innbetalingsdatoen.

De forretningene som etter dette skal utføres, gjennomføres etter reglene i delingsloven innen 1. januar 1987. For de andre forretningene annulleres rekvisisjoner og innbetalt gebyr betales tilbake med renter.

Rentene regnes etter disse satsene:

For tidsrommet til 31. desember 1977: 7 % p.a.

For tidsrommet fra 1. januar 1978 til betaling skjer 8 1/2 % p.a.

24.32 Forretning ved deling av eiendom og forretning ved bortfeste av del av eiendom, (jfr. bygningsloven § 62 og skylddelingsloven) gjennomføres etter reglene i delingsloven.

Skylddelingsforretning rekvirert hos lensmannen og som ikke kommer inn under bygningslovens bestemmelser om måleplikt, gjennomføres etter reglene i skylddelingsloven.

24.33 Forretninger rekvirert i Finnmark:

Forretninger rekvirert hos kommune eller lensmann behandles etter bestemmelsene i forskriftenes 24.31 og 24.32.

Andre forretninger som gjelder deling eller bortfeste av del av Statens umatrikulerte grunn, gjennomføres av jordsalgssjefen.

24.34 For alle forretninger som blir gjennomført skal det ikke betales høyere gebyr enn det som gjaldt da forretningen ble rekvirert.

24.35 Forretninger over ny eiendom/festegrunn og som blir gjennomført av andre enn kommunen, skal før tinglysing sendes til kommunen for tildeling av registernummer.

24.4 Der det i 1980 eller tidligere er gitt attest for midlertidig forretning skal fullstendig forretning være gjennomført i løpet av 1983. Fristen er 1 år lenger i kommuner med under 5.000 innbyggere.

I 1981 og 1982 er fristen for gjennomføring av fullstendig forretning 3 år. I kommuner med under 5.000 innbyggere er fristen 4 år.

Forskriftenes 2.4, 2.-4. ledd gjelder tilsvarende. Med søknad om fristforlengelse for attester som foreligger ved lovens ikrafttreden, skal det foreligge en plan som år for år viser hvor mange saker som skal avsluttes.

24.5 I områder hvor gjeldende matrikkelbetegnelse pr. 31. desember 1979 er en annen enn gnr/bnr, skjer tildeling av registernummer etter det system som ble brukt før 1. januar 1980 inntil omnummerering etter gårds/bruksnummersystem har funnet sted.

I områder der festenummer pr. 31. desember 1979 tildeles direkte under vedkommende gnr. kan en fortsette med denne ordning inntil departementet bestemmer noe annet. For slike områder må det angis i fortegnelsen nevnt i 13.4 hvilket bruksnummer den enkelte festetomt ligger på.

24.6 Kongens myndighet etter delingslovens § 5-5, herunder myndighet til å endre disse forskrifter, delegeres til Miljøverndepartementet.

0 Endret ved forskrifter 1 juni 2001 nr. 555, 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

25. Endringer i byggeforskriftene av 1. august 1969.

- - -

26. Fradeling av flere parseller som skal inngå i én registerenhet og tildeling av ett registernummer. Delingslovens § 3-1.

26.1 Ved en delingsforretning opprettes alltid et nytt bruksnummer, unntatt for fradeling av tilleggsareal til veg eller jernbane, hvor tilleggsarealet kan inngå direkte i eksisterende registerenhet, jfr. lovens § 3-1, 2. ledd.

26.2 Ved delingsforretning der det etableres ny eiendom ved fradeling av parseller fra flere bruk, utstedes et felles målebrev, jfr. bestemmelsene i forskriftenes 22.5, 2. ledd.

27. Registreringsbrev. Tildeling av registernummer til eksisterende uregistrert eiendom. Delingslovens § 4-1.

27.1 Med « Registreringsbrev for grunneiendom/festegrunn » forstås det dokument som kommunen utsteder når grunneiendom eller festegrunn tildeles registernummer uten at det holdes kartforretning.

27.2 Registreringsbrev utstedes i forbindelse med

- tildeling av registernummer til eksisterende uregistrert grunn, jfr. lovens § 4-1, annet ledd
- fradeling av hel teig dersom det ikke tidligere er utstedt målebrev
- tildeling av registernummer for festerett som er unntatt fra plikten til å holde kartforretning etter lovens § 2-1 og forskriftenes 1.4.

27.3 Registreringsbrev skal inneholde

- kart over den registrerte eiendom påført registernummer og eventuelt bruksnavn journalnummer
 - dato for utstedelse
 - hvem som har krevd registrering
 - målestokk og nordretning
 - koordinater for representasjonspunkt med angivelse av koordinatsystem
 - navn på den som blir registrert som eier i GAB
- Registreringsbrevet bør dessuten inneholde
- grense mot og registernummer for naboeiendom
 - hvilken eiendom den nye registerenheten er utskilt fra dersom dette er tilgjengelig.

27.4 Når kommunen tildeler registernummer til eksisterende uregistrert eiendom etter delingslovens § 4-1, annet ledd, skal registreringsbrevet også gi opplysning om

- at registreringen er kunngjort etter bestemmelsen i forskriftene 13.6
- at den ikke er påklaget eller at klagen ikke er tatt til følge
- at eierforhold og nøyaktig grense ikke er avgjort med bindende virkning ved registreringen
- at registreringen ikke er selvstendig grunnlag for å få grunnbokshjemmel

27.5 Kommunen kan kreve at kart er vedlagt et krav om tildeling av registernummer.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).

28. Tildeling av registernummer til festerett som er unntatt fra kartforretningsplikten. Delingslovens § 4-1, første og annet ledd.

28.1 Kommunen kan tildele registernummer til festerett som det ikke skal holdes kartforretning for etter delingslovens § 2-1 og forskriftenes 1.4.

Kommunen utferdiger « Registreringsbrev for grunneiendom/festegrunn » når det tildeles nummer etter denne bestemmelsen. I tillegg til det som er angitt i forskriftenes 27.3 skal grunneiers og festers navn være påført registreringsbrevet. Leieavtale og registreringsbrev tinglyses samtidig.

0 Endret ved forskrift 19 des 2003 nr. 1665 (i kraft 1 jan 2004).